

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 15CoE/47/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815204984
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Baranová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7815204984.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Baranovej a členov senátu JUDr. Valérie Mihalčinovej a JUDr. Milana Končeka, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35807598, zastúpeného spoločnosťou Advocate, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, proti povinnému: T. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom v P. XXX, pre vymoženie pohľadávky vo výške 340,57 eur s prísl., vedenej na Exekútorskom úrade súdneho exekútora JUDr. Ivana Nestora so sídlom v Bratislave, Haburská 49/A, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava č.k. 4Er/470/2015 zo dňa 10.05.2018, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e uznesenie.

II. Účastníkom n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. V odôvodnení uviedol, že dňa 05.05.2015 bola súdu prvej inštancie predložená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe návrhu oprávneného a exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, vydaný dňa 24.08.2009 rozhodcom JUDr. Michalom Rašlom, sp. zn.: SR 13412/09.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovenie § 44 ods.2, § 41 ods.2 písm.d) zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), § 45 ods.1, 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, § 2 písm.a), b) a d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, § 52 ods.1, 2, 3, 4, § 53 ods.1, 4 písm.r), ods.5, § 54 ods.1, 2, § 41a, § 39, § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka, smernice Rady č. 93/13/EHS a konštatoval, že dňa 23.06.2008 uzavrel oprávnený s povinným zmluvu o úvere č. 7510254, podľa ktorej oprávnený poskytol povinnému dohodnutú výšku pôžičky, ktorú mal povinný splatiť v dohodnutých splátkach a lehotách, čo však neplnil. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že súčasťou zmluvy o úvere sú všeobecné obchodné podmienky, pričom v rozhodcovskej doložke v bode č. 17 VOP bolo upravené riešenie sporov, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere. Súd prvej inštancie posúdil zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka. V prejednávanej veci mal za nepochybné, že povinný bol v čase uzavretia zmluvy spotrebiteľom, pretože nebolo preukázané, že by pri uzavieraní zmluvy konal v rámci predmetu svojho povolania, ani zamestnania či inej podnikateľskej činnosti. Ďalej súd poukázal na rozhodcovskú doložku obsiahnutú v rozhodcovskej zmluve, ktorá podľa jeho názoru nebola individuálne dojednaná, jednalo sa o vyplnené tlačivo, vopred pripravené oprávneným, bez možnosti jej zmeny či úpravy. Povinný mohol zmluvu ako celok len odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým jej ustanoveniam. Súd posúdil rozhodcovskú doložku za neprijateľnú, pretože nútila spotrebiteľa, aby sa

podrobil rozhodcovskému konaniu a znemožnila tak voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom. Neprijateľná rozhodcovská doložka ako aj výkon práv a povinností z takejto doložky preto odporuje dobrým mravom. Neplatná rozhodcovská zmluva nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie a takto (bez právomoci rozhodcovského súdu) vydaný rozhodcovský rozsudok, t.j. vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, nemôže byť exekučným titulom. Uvedená skutočnosť predstavuje vadu exekučného titulu, ktorú nemožno odstrániť a pre ktorú sa rozhodcovský rozsudok stáva nespôsobilým exekučným titulom. Preto žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd zamietol.

4. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods.1 písm.h) C.s.p.) a zároveň súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods.1 písm.f) C.s.p.). Vytýkal súdu prvej inštancie, že prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti podľa Exekučného poriadku s poukazom na znenie jeho ustanovenia § 44 ods.2 a na ustanovenie § 45 ods.1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Uviedol, že exekučný súd na základe exekučného titulu, žiadosti o udelenie poverenia a návrhu na vykonanie exekúcie posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmvanie exekučného titulu, v danom prípade rozhodcovského rozsudku sa obmedzuje na dodržanie jeho formálnych náležitostí podľa ustanovenia § 34 ZRK, preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu, teda jeho dovoľenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi. Mal za to, že exekučný súd sa musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu, pretože zákonné ustanovenie zaväzuje skúmať rozhodcovský rozsudok, nie rozhodcovské konanie. Pritom podmienkou pre zastavenie konania je zjavný nedostatok exekučného titulu, ktorý zaväzuje k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovoľenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi. S poukazom na Nález Ústavného súdu SR č. ÚS 5/2000 tvrdil, že exekučný súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na odôvodnení právneho posúdenia veci. Zákon o rozhodcovskom konaní umožňuje účastníkovi v prípade nesúladu takého rozsudku so zákonom podrobiť ho na návrh preskúmvaniu všeobecným súdom. Napadnutým rozhodnutím však súd prvej inštancie podľa názoru oprávneného zrušil rozhodnutie rozhodcovského súdu spôsobom, ktorý ho pozbavuje práva domáhať sa plnenia zo zmluvy. Zdôraznil, že postupom podľa § 45 ZRK exekučný súd nahradil konanie o žalobách o zrušenie rozhodcovských súdov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom Zákona o rozhodcovskom konaní a navyše pozbavuje účastníka konania jeho základných práv, a to práva na prejednanie veci v civilnom dvojinštančnom konaní. Nesprávnymi skutkovými zisteniami, je podľa oprávneného v konkrétnom prípade neúplné zistenie skutkového stavu veci súdom prvej inštancie, ktorý uviedol, že zmluvnými stranami nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva, rozhodcovská doložka. Zdôraznil, že s povinným uzatváral rozhodcovskú zmluvu podľa § 3 a nasl. zákona č. 244/2002 Z.z. na samostatnej listine, v niektorých prípadoch je rozhodcovská doložka dohodnutá v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné, na základe čoho je daná právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať. S poukazom na zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a na ustanovenie § 53 ods.4 písm.r) zákona č. 40/1964 Zb. mal za to, že exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom, pretože povinný ako spotrebiteľ mal právo rozhodnúť sa, kde uplatní svoje právo zo zmluvy. Konajúci súd však tieto skutočnosti dostatočne nezisťoval, zaťažil tak konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu a v danej veci konal nad rámec zákonných ustanovení.

5. Súdny exekútor a povinný sa k odvolaniu oprávneného nevyjadrili.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok ďalej len „C.s.p.“) po zistení, že odvolanie podal oprávnený v zákonnej lehote, prejednal odvolanie podľa § 379, § 380 C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania, pretože nejde o také odvolanie, na prejednanie ktorého je podľa § 385 C.s.p. potrebné nariadiť pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Podľa ustanovenia § 9a Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“).

8. Podľa § 470 ods.1 C.s.p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

9. Podľa § 470 ods.2 prvej vety C.s.p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali predtým ako nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

10. Podľa § 387 ods.2 C.s.p. odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia, na doplnenie jeho odôvodnenia a k odvolaniu oprávneného odvolací súd uvádza nasledovné:

11. V prejednávanej veci je exekučným titulom rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, vydaný dňa 24.08.2009 rozhodcom JUDr. Michalom Rašlom, sp. zn.: SR 13412/09. Právomoc rozhodcovského súdu vo veci konať a vydať predmetný rozsudok zakladala rozhodcovská zmluva k zmluve o úvere č. 7510254 zo dňa 23.06.2008 medzi oprávneným a povinným.

12. Povinnosť exekučného súdu preskúmať rozhodcovskú doložku vyplýva aj zo samotného Exekučného poriadku, kde exekučný súd v rámci skúmania podmienok konania predovšetkým zisťuje, či exekučný titul bol vydaný orgánom na to oprávneným, či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej, či oprávnený a povinný sú vecne legitimovaní v konaní a či právo nie je prekludované.

13. Podľa § 44 ods.2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučného poriadku), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods.2 písm.c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

14. Pokiaľ ide o materiálnu stránku právoplatnosti rozhodcovského rozsudku, odvolací súd uvádza, že táto nie je bezvýnimčná, ale z vážnych, v zákone stanovených dôvodov existujú z nej výnimky. Práve takouto výnimkou je ustanovenie § 44 ods.2 Exekučného poriadku, podľa ktorého rozhodcovský rozsudok podlieha prieskumnej právomoci exekučného súdu už aj v štádiu rozhodovania o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, kde exekučný súd v rámci skúmania podmienok konania predovšetkým zisťuje, či exekučný titul bol vydaný orgánom na to oprávneným, či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej, či oprávnený a povinný sú vecne legitimovaní v konaní a či právo nie je prekludované.

15. Pri skúmaní, či exekučný titul bol vydaný orgánom na to oprávneným, má exekučný súd právo posúdiť aj platnosť uzavretej rozhodcovskej doložky, ak exekučným titulom v konaní je rozhodcovský rozsudok vydaný na základe tejto rozhodcovskej doložky, čo vyplýva aj z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, napr. v uznesení zo dňa 09.02.2012, sp. zn. 3Cdo/122/2011 konštatoval, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Podobne v uznesení zo dňa 05.12.2012, sp. zn. 6Cdo/135/2012 uviedol, že ak je právomoc rozhodcovského súdu závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods.2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Ďalej v uznesení zo dňa 21.03.2012, sp. zn. 6Cdo/1/2012 zdôraznil, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení Zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu.

16. Podľa ustanovenia § 1 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy

o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17. Podľa ustanovenia § 2 písm.b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa ustanovenia § 2 písm.a) spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

19. Odvolací súd sa stotožňuje aj s právnym názorom súdu prvého stupňa, že zmluva o úvere č. 7510254 zo dňa 23.06.2008 je spotrebiteľskou zmluvou a zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a pôžičkách, čo nenamietal ani oprávnený.

20. Nemožno súhlasiť s odvolacou námietkou oprávneného, že rozhodcovskú doložku si účastníci konania dojednali platne v samostatnej rozhodcovskej zmluve.

21. V prejednávanej veci v zmluve o úvere nie je zakotvená rozhodcovská doložka. Rozhodcovská doložka je len súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru - bod 17, nebola teda individuálne dojednaná a v podstate splynula s ďalšími obchodnými podmienkami oprávneného. Predpokladom platnosti rozhodcovskej doložky je, že bola dojednaná v písomnej forme. Písomná forma je zachovaná, ak je obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. V posudzovanej veci však všeobecné podmienky poskytovania úveru neboli zmluvnými stranami podpísané, preto z nich nemožno vyvodiť záver, že obsahujú nepochybný prejav vôle účastníkov zmluvy o úvere, že s rozhodcovskou doložkou sú oboznámení a súhlasia s ňou. Vzhľadom na neexistenciu písomnej dohody účastníkov zmluvy o úvere o tom, že ich spory vzniknuté z tejto zmluvy budú riešiť v rozhodcovskom konaní, nemal Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. právomoc vec prejednať a rozhodnúť. Rozhodcovský súd môže totiž vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s ustanovením § 3 zákona č. 244/2002 Z.z. uzatvorená platná rozhodcovská zmluva. Bez takejto platnej zmluvy majúcej buď formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods.1 zákona č. 244/2002 Z.z.), akýkoľvek rozhodcovský rozsudok nemôže byť podkladom pre exekučné konanie. Pre vykonanie exekúcie v prejednávanej veci teda chýba základný predpoklad, a to právoplatný a vykonateľný exekučný titul, preto súd prvého stupňa postupoval správne, keď žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

22. Odvolací súd uvádza, že dôvodom na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bolo vyslovenie neplatnosti rozhodcovskej doložky - VOP 17, ktorá neoprávňovala rozhodcovský súd vo veci konať a rozhodcovský rozsudok vydať.

23. Posúdenie rozhodcovskej doložky a následne rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu malo v prejednávanej veci zásadný význam, preto sa odvolací súd ďalšími odvolacími námietkami oprávneného nezaoberal.

24. Podľa § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods.2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

26. Podľa § 53 ods.4 písm.r) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

27. Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

28. Neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu na konanie a takto (bez právomoci rozhodcovského súdu) vydaný rozhodcovský rozsudok, t.j. vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, nemôže byť exekučným titulom, lebo ide o nulitný právny akt. Bez spôsobilého exekučného titulu neboli splnené podmienky na vykonanie exekúcie, preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď zamietol žiadosť súdneho exekútora na vykonanie exekúcie.

29. Odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto podľa § 387 ods.1 C.s.p. potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

30. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods.1 C.s.p. v spojení s § 255 ods.1 C.s.p. a účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože oprávnený nebol v odvolacom konaní úspešný a ostatným účastníkom preukázateľné trovy tohto konania nevznikli.

31. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods.2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Podľa § 424 C.s.p. dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Podľa § 425 C.s.p. dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods.1 C.s.p.).

V dovolaní sa podľa § 428 C.s.p. popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov uvedených v § 429 ods.2 C.s.p.). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods.1 C.s.p.).